

Nedslagspunkter i det globale marked for foder

Få et lynoverblik over marked og nyheder indenfor fjerkræfoder. Du kan læse om, hvordan Ruslands invasion af Ukraine påvirker foderstofbranchen, hvad de høje foderpriser betyder for produktionen af økologisk soja i USA og at den første genmodificerede sojabønne nu er godkendt i Kina.

Et år senere: Sådan påvirker Rusland-Ukraine-krigen foderstofbranchen

Ruslands invasion af Ukraine giver fortsat højere foderomkostninger i de østeuropæiske lande

For et år siden krydsede russiske tropper den ukrainske grænse, og det udløste den blodigste europæiske militærkonflikt siden Anden Verdenskrig. Det fik de vestlige lande til at indføre de hårdeste og mest omfattende sanktioner, den globale økonomi nogensinde har set.

Fremtiden er fortsat usikker for alle de involverede lande, og alligevel har foderstofvirksomheder indtil videre formået at klare alle udfordringerne overraskende godt.

Af Feed Strategy marts/april 2023

Rusland jagter teknologisk suverænitæt

Siden 2014 har Rusland udviklet sit landbrug for at styrke landets forsyningssikkerhed. På det tidspunkt importerede landet næsten halvdelen af alle fødevarer, primært fra vestlige lande, så regeringen satte et mål om at mindske forskellen mellem egen produktion og forbrug af fjerkræ-, svine- og oksekød samt mejeriprodukter.

For at nå det erklærede mål udvidede myndighederne gradvist mængden af statsstøtte til landbruget fra 197 mia. rubler (3. mia. USD) i 2013 til 355 mia. rubler (4,9 mia. USD) i 2022.

Som et resultat steg den russiske foderproduktion fra 23 mio. tons i 2014 til 32,8 mio. tons i 2022, hovedsageligt drevet af vækst i fjerkræ- og svinesektoren, hvor produktionstillene er et godt stykke over dem, der blev forudset i forsynings-sikkerhedsdoktrinen.

De russiske myndigheder forklarede, at landet var nødt til at være selvforsy-

nende med fødevarer, hvis der skulle ske noget, der ville forstyrre forsyningerne fra Vesten. Dette "noget" skete i februar 2022.

Da den ukrainske krise brød løs, afslørede den dog, at Rusland ikke havde gjort sit hjemmearbejde godt nok, da landets afhængighed af import stadig var høj, selvom det ikke var så tydeligt.

Rusland producerer de fleste fødevarer indenlandsk, men køber stadig 95 % af fodertilsætningsstoffer og veterinærlægemidler i andre lande, mens næsten alle foderfabrikker, der er bygget i landet i løbet af det seneste årti, kører med vestligt udstyr og har brug for en konstant strøm af reservedele for at opretholde normal drift.

De første måneder af Ukraine-krigen var præget af en masseudvandring af vestlige virksomheder fra Rusland.

Som et resultat satte det russiske landbrugsministerium som mål at opnå teknologisk suverænitæt i landbruget, sagde Maxim Uvaidov, vicelandbrugsminister.

"Rusland skal have alle de kritiske tek-

nologier til rådighed for, hvis det bliver nødvendigt, hurtigt at etablere sin egen produktion af ethvert produkt, fra dyrefoder til avancerede fodertilsætningsstoffer og veterinærlægemidler" sagde han.

I henhold til det nye mål planlægger den russiske regering at øge mængden af statsstøtte til russisk landbrug yderligere - i 2023 skulle den overstige 500 mia. rubler (ca. 8 mia. USD), vurderede ministeriet.

Ministeriet har udrullet et program kaldet "Udvikling af produktion af foder og fodertilsætningsstoffer til dyr", hvorunder ny produktion af enzymer, probiotika, foderantibiotika og mikronæringsstoffer skal lanceres i Rusland i 2025. Så inden 2030 kan Rusland stort set undgå import og blive selvforsynende med fodertilsætningsstoffer.

Sanktioner dræber økonomien i stordrift

I 2022 oplevede den russiske foderstofbranche en hidtil uset turbulens, da forsyningen af nogle fodertilsætningsstoffer, udstyr og teknologier blev forstyrret af, hvad russisk erhvervsliv beskriver som frivillige sanktioner. Dette udtryk bruges normalt i Rusland og henviser til

en situation, hvor et udenlandsk selskab beslutter at trække sig ud af landet på egen hånd uden at blive tvunget af sanktionerne.

Nogle virksomheders exit så ud til at have ubehagelige konsekvenser. Evoniks exit fra Rusland kostede dem 30.000 tons methionin-forsyninger om året, vurderede Sergey Mikhnyuk, adm. direktør for Russian National Feed Union.

Den russiske foderstofbranches afhængighed af import varierer mellem 90 % og 95 %. Med hensyn til fodervitaminer er det tæt på 100 %, sagde Mikhnyuk og tilføjede, at for at opretholde en bæredygtig drift skal problemet løses hurtigst muligt.

Russiske virksomheder frygter, at alle forsyninger fra vestlige lande en dag vil gå i stå, kommenterede en talsmand for et russisk foderstoffirma. Fodertilsætningsstoffer købes nu i Kina i store mængder, men når det kommer til teknologier, er det højst usandsynligt, at landet rent faktisk kan erstatte forsyninger fra vestlige lande.

Opfordringerne til at bygge nye produkter fra bunden, som nogle embedsmænd har givet udtryk for, virker urealistiske. Det centrale problem er, at det under

markedsforholdene er for risikabelt at allokere investeringer til forskning og udvikling, da den russiske globale isolation betyder, at der vil være mange forhindringer, men primært en mangel på stordriftsfordele, tilføjede han.

Problemet med at erstatte methioninimporten er, at det ville være meningsløst at bygge et anlæg, der udelukkende er fokuseret på det russiske marked, sagde Mikhnyuk og tilføjede, at udenlandske investorer kunne hjælpe. Efter hans mening har kinesiske og sydkoreanske virksomheder ikke vendt ryggen til det russiske marked, så de har de mest lovende udsigter til at placere produktion af fodertilsætningsstoffer i Rusland.

Det ser dog ud til, at de fleste private investorer i Rusland indtog en afventende holdning og skyndte sig ikke at erstatte importerede teknologier og råmaterialer. I løbet af det seneste år er der ikke kommet nogen stor udmelding i den russiske foderstofbranche.

Den belarussiske fodergigant står på rystende ben

I nabolandet Belarus mærker foderstofbranchen også brodden af vestlige sanktioner. Især Belarussian National Biotechnological Corp. (BNBC) oplever

forsinkelser i idriftsættelsen af ny produktionskapacitet.

BNBC er en gigantisk foderfabrik designet til at producere 1 million tons foder samt 40.000 tons L-lysinmonochlorid 98,5 %, 37.000 tons L-lysinulfat 70 %, 8.000 tons threonin 98,5 %, 9.600 tons tryptophan 98,5 %, og 22.000 tons hvedegluten.

I 2019 sagde Ilya Snopkov, BNBCs strategiske udviklings- og planlægningsdirektør, at virksomhedens primære mål var at erobre mellem 5 % til 10 % af markedet for foderaminozyrer i EU, som i Belarus betragtes som et Premium marked. Virksomheden planlagde at eksportere foderprodukter til en samlet værdi af 500 mio. USD om året.

I 2020 blev Belarus ramt af den første europæiske sanktion efter et udbrud af vold på gaden efter præsidentvalget. Selv derefter fandt samtaler med vestlige kunder efter sigende sted.

Sidste år var eksporten dog begrænset til 1,5-2,0 mio. USD pr. kvartal, hvor næsten alle produkter landede i Rusland. Leverancer til Europa og Ukraine er spærret af sanktioner.

Der er også problemer med eksporten til Kina, som oprindeligt var planlagt gennem havne i Østersøen. I øjeblikket er den eneste reelle mulighed for at eks-

portere foderprodukter fra Belarus via russiske havne, men den lokale presse rapporterede, at på grund af manglen på containere og tilbagetrækning fra nogle markedsaktører, steg logistikomkostningerne på denne rute voldsomt sidste år og gjorde leveringsomkostningerne uhensigtsmæssigt høje.

Den ukrainske foderstofindustri er i live og aktiv

Uanset hvilke problemer den russiske og belarussiske foderstofbranche står over for, er det ikke sammenligneligt med udfordringerne i de ukrainske virksomheder.

Det ukrainske landbrug tabte omkring 40 mia. USD på grund af fjendtlighederne, vurderede første vicelandbrugminister Taras Vysotsky.

Forskning fra Kyiv School of Economy viste, at landet mistede op til 30 % af husdyrene i nogle områder. Nogle af de største fjerkræfarme, som Chernobaevskaya i Kherson Ob-last, blev ødelagt under kampene, mens de største virksomheder, som APK-Invest, oplevede kaotiske driftsforhold, da nogle af deres produktionsaktiver er på de territorier, der kontrolleres af russiske styrker.

Imidlertid anslog regeringseksperter, at omkring 80 % af landbrugsvirksomhederne genoptog deres aktivi-

teter. Nogle foderstoffabrikker arbejder med en ret lav kapacitetsudnyttelsesgrad og kan knap nok få enderne til at mødes, men formår stadig at holde forretningen oven vande.

I 2022 nød ukrainske husdyrproducenter godt af lave foderpriser på grund af overudbudskrisen på kornmarkedet. På den anden side steg prisen på fodertilsætningsstoffer kraftigt, fordi omkostningerne ved at få dem leveret til Ukraine røg i vejret.

Maxim Gopka, en analytiker fra det ukrainske landbrugsselskab, vurderede, at importerede fodertilsætningsstoffer i de foregående år primært kom til landet gennem søhavne i containere, efterfulgt af landtransport til lagre. Mens de ukrainske havne er lukkede, er kinesiske aminoreleverandører nødt til at stoppe ved havnene i Rumænien, Polen eller Tyrkiet for at skifte til landlogistik, og det tager til gengæld mere tid og øger omkostningerne.

Der er ingen klarhed om, hvornår og hvordan denne konflikt vil ende. Det vil tage år for den ukrainske foderstofbranche at komme sig, selv hvis kampen stopper i morgen. Den seneste udvikling tyder dog på, at begge sider forbereder sig på en lang "standoff", som Institute for the Study of War beskrev som en "udmattelseskrig", der kunne vare i hele 2023 og endda længere. ■

Høje råvarepriser kan gå ud over økologisk areal

Efter to års tocifret vækst forventes det, at produktionen af økologisk soja vil falde på grund af pres fra de høje priser på konventionelle afgrøder.

Af Emma Penrod, Feed Strategy
24. april 2023

Økologisk sojabønne-produktion forventes at falde i år på grund af pres fra højere priser på konventionelle afgrøder

De seneste år har der været et tiltagende større areal med konventionelle og økologiske sojabønner, da afgrødeproducenter jagter stigende priser. Men i år kan de økologiske sojabønner ikke følge med deres konventionelt dyrkede modparter.

Baseret på frøsalg forventes den amerikanske økologiske sojabønneproduktion at falde med cirka 15% i år, ifølge Ryan Koory, vicepræsident for økonomi hos Mercaris, en markedsanalyse-virksomhed, der dækker økologisektoren. Dette kommer efter en stigning på 23% i produktionen af økologisk oliefrø i 2022, hvor alene arealet med økologiske sojabønner voksede med over 74.000 acres (29.946 ha).

"En af de ting, du skal huske på, når du tænker på en så kraftig stigning i økologisk areal, er, at en del af den arealøgning i sig selv ikke var bæredygtig," sagde Koory. Økologisk produktion kræver sædskifte, sagde han, og nogle gårde havde allerede forsøgt at omgå reglerne for sædskifte i 2021 for at udnytte de stigende sojabønnepriser.

Men kravet om sædskifte er ikke den eneste årsag til, at økologisk sojabønneproduktion sandsynligvis vil falde i år, sagde Koory. En af de største faktorer bag stigningen i produktionen i 2021 og 2022 - forværringen af USA's handelsforhold til Indien - er nu på vej mod stabilisering.

Før USA afsluttede en aftale, der anerkendte Indiens økologiske certificeringsprogram, var Indien en af de største

leverandører af økologiske sojabønner til USA. Tabet af den aftale pressede priserne på økologiske sojabønner op til 45 dollars pr. bushel (35,2 liter).

Siden da har priserne stabiliseret sig i området 20-25 dollars pr. bushel (35,2 liter), og nye økologiske leverandører er dukket op i Afrika, Rusland og Sortehavsregionen, sagde Koory. Og med den opståede konkurrence fra nye markeder i udlandet, er de økologiske fodermarkeder i USA begyndt at vende tilbage til et mere normalt paradigme, hvor størstedelen af sojabønnerne importeres.

Med priserne på vej mod en ny normaltilstand vil meget af det økologiske areal, der var dedikeret til sojabønner i de sidste to år, sandsynligvis vende tilbage til de afgrøder, de kom fra - økologisk hvede og økologisk majs. Dog sagde Koory, at der er en god chance for, at noget af dette areal også vil konvertere tilbage til produktion af konventionelle afgrøder på grund af den smalle margen, der er mellem økologiske og konventionelle sojabønnepriser.

Efterspørgslen efter biobrændstoffer har spillet en nøglerolle i at påvirke denne prisforskel - eller mangel på samme. Premium-markeder for økologisk sojaolie er begrænsede, hvilket betyder, at det meste økologiske sojaolie alligevel sælges på konventionelle markeder. Det betyder, at økologiske landmænd i vid udstrækning søger at bruge de økologiske sojabønner til dyrefoder eller fødevarer for at opveje de højere omkostninger ved økologisk produktion - og hvis forskellen ikke er stor nok, kan de fristes til helt at forlade den økologiske produktion.

Efterspørgslen fra forbrugerne efter økologiske produkter synes også at aftage i kølvandet på den økonomiske nedgang, sagde Koory. Selvom tegn på afmatning endnu ikke er dukket op i markedsdata, sagde han, at han har hørt rapporter fra producenter af økologisk mælk og økologisk fjerkræ om, at de planlægger at reducere produktionen i år på grund af højere inputomkostninger, som de ikke kan videregive til forbrugerne. ■

Første genmodificerede sojabønne godkendt af Kina

Sojabønner har to ændrede gener, som øger niveauet af den sunde fedtsyre oleinsyre i planten.

Af Feed Strategy, 4. maj 2023

Kina har godkendt sikkerheden af en genmodificeret sojabønne. Det er Kinas første godkendelse af teknologien i en afgrøde, da landet i stigende grad ser mod videnskaben for at øge fødevarerproduktionen.

Ifølge Reuters har sojabønner, udviklet af det privatejede Shandong Shunfeng Biotechnology, to ændrede gener, som signifikant øger niveauet af den sunde fedtsyre oleinsyre i planten.

Genetisk modifikation introducerer fremmede gener i en plante. Denne teknologi anses for at være mindre risikabel end GMO'er og mere løst reguleret i visse lande, herunder Kina, som sidste år offentliggjorde regler omkring gensplejsning.

Det amerikanske selskab Calyxt har også udviklet en sojabønne med højt indhold af oleinsyre, der blev godkendt i USA i 2019. I 2020 indgik selskabet en kontrakt om at sælge hele sin produktion af høj oleiske sojabønner til ADM. ■